

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Co/50/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217620
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217620.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 9C/15/2013-87 zo dňa 07. novembra 2013, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa po prejednaní veci na pojednávaní zamietol návrh navrhovateľa podaný dňa 28.09.2012, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy XXX eur ako náhrady škody a sumy XXX,XX eur ako nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice sp. zn. 9Er/319/2010.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 5 ods. 1, 3, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom od 01.01.2013, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, 2, 3, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01.01.2013, § 41 ods. 1, ods. 2 písm. c/, d/, i/, § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, § 41 ods. 2 písm. c/, d/, i/, § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 01.06.2011 § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2011. Zo spisu OS Nitra sp. zn. 10C/47/2013 bolo zistené, že navrhovateľ sa domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy proti totožnému odporcovi za nesprávny úradný postup z titulu nedodržania zákonnej lehoty a to nevydaním rozhodnutia zákonom stanovenej lehoty a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, v ktorom sa domáha zaplatenia majetkovej škody v sume XXX,XX eur, ktorá predstavuje náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá nemôže byť už viac priznaná a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, návrh bol zamietnutý rozsudkom č. k. 10C/47/2013-44. Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 9Er/319/2010 mal za preukázané, že žiadosť o udelenie poverenia bola doručená na OS Levice dňa 28.05.2010. U súdneho exekútora bola spísaná zápisnica obsahujúca návrh na vykonanie exekúcie. Súd výzvou zo dňa 08.07.2010 vyzýval súdneho exekútora na zaslanie zmluvy o úvere. Unesením OS Levice č. k. 9Er/319/2010-15 zo dňa 04.10.2010 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá, proti ktorému podal právny zástupca oprávneného odvolanie, Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 15CoE/37/2011-34 zo dňa 10.03.2011 zastavil odvolacie konanie z dôvodu

späťvzatia odvolania. Súd prvého stupňa mal za to, že návrh navrhovateľa je dostatočne špecifikovaný, nie je predčasne podaný ani nárok navrhovateľa nepovažoval za premlčaný. Navrhovateľ sa domáhal náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu s poukazom na § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. z dôvodu, že k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia nedošlo v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Mal za to, že podstatou tohto sporu bolo zistiť a vecou navrhovateľa bolo preukázať, či nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie poverenia mu spôsobilo škodu a nemajetkovú ujmu, ktorých sa domáha a či sa vôbec na daný prípad vzťahuje zákonná lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Návrh navrhovateľa na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom ako nehospodárne zamietol. Ďalej uviedol, že navrhovateľom tvrdená majetková škoda nebola nijako preukázaná, navrhovateľ nepreukázal žiadnym spôsobom zníženie svojho majetku, pričom je na navrhovateľovi preukázať svoje tvrdenia. Navrhovateľ svoje tvrdenia o škode v návrhu všeobecne popísané ani v jednom prípade nijako nedokladoval. Určenie výšky škody v návrhu nie je dôkazom o vzniknutej škode. Je na navrhovateľovi, aby spolu s návrhom predložil dôkazy ujmy, resp. uviedol skutočnosti, na ktorých základe bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik a rozsah ujmy. Nevidel dôvod, aby sa nejakou výškou škody vôbec zaoberal, keďže mal za to, že k vzniku škody ani nedošlo. Nestotožnil sa ani s názorom, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia a nárokom priznávaným Ústavným súdom SR za prietahy v konaní. Tiež nevidel dôvod, aby sa nemajetkovou ujmu a jej výškou škody vôbec zaoberal, keďže mal za to že k vzniku škody ani nemajetkovej ujmy nedošlo, jednak navrhovateľ ani vznik nemajetkovej ujmy nepreukázal, len formálne uviedol, že došlo k zániku jeho podnikateľských aktivít a jeho podnikateľských plánov, čo nebolo bližšie odôvodnené, ani preukázané. Súd prvého stupňa v tomto prípade neskúmal, či prišlo k prietahom v konaní. Zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu, či sa zákonná 15 - dňová lehota vzťahuje na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou exekútora, či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Dospel k záveru, že v čase podania žiadostí o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie lehota na vydanie poverenia v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu neexistovala. Taktiež uviedol, že táto lehota je uvádzaná v súvislosti s rozhodnutím súdu, ktorým je vydanie poverenia a nevzťahuje sa na rozhodnutie súdu, ktorým je zamietnutie žiadosti exekútora o udelenie poverenia. Navyše poukázal na skutočnosť, že v predmetnej veci bolo rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v 15-dňovej lehote, ktorá skutočnosť je dôkazom neprehľadnosti a nesprávnosti informácií zo strany navrhovateľa, ktorý podal návrh na priek tejto skutočnosti. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. Z uvedených dôvodov preto súd prvého stupňa návrh v celom rozsahu zamietol a o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, pričom odporcoví, ktorý bol v konaní v celom rozsahu úspešný náhradu trov konania nepriznal, nakoľko odporca si žiadne trovy v konaní neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ odvolanie. Odôvodnil ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ďalej namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č.

412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Navrhovateľ nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite. Preto aj ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal, aby boli použité v ňom obsiahnuté listiny. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Záverom uviedol, že navrhovateľ nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súdy vyhodnocovali aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 OSP, prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP a vec mu vrátiť na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonomnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia

V danej právnej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutie v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP, týmto svojím postupom odňal účastníkom konania možnosť

konať pred súdom, keď jeho rozhodnutie je zmätočné
dôvodov.

a nepreskúmateľné pre absenciu

V danej právnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom od odporcu domáhal náhrady majetkovej škody v sume XXX eur a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume XXX,XX eur, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 9Er/319/2010, spočívajúceho v nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote 15 dní. Podľa názoru navrhovateľa exekučný súd bol nečinný viac ako 204 dní.

Z obsahu exekučného spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 9Er/319/2010 vyplýva, že exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 28.04.2010, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Levice dňa 28.05.2010. O žiadosti o udelenie poverenia súd rozhodol po doručení zmluvy o úvere oprávneným, a to uznesením č. k. 9Er/319/2010-15 zo dňa 04.10.2010, ktorým žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Záhradnícka 62, 821 08 Bratislava o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 17.05.2010, doručenú Okresnému súdu Levice dňa 28.05.2010 zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.10.2010. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený odvolanie, ktoré následne zobral späť, a preto Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením č. k. 15CoE/37/2011-34 zo dňa 10.03.2011 odvolacie konanie zastavil. Následne Okresný súd Levice uznesením č. k. 9Er/913/2010-41 zo dňa 18.01.2012 exekučné konanie zastavil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.02.2012.

Podľa § 103 OSP, kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 OSP, ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvého stupňa zo spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 10C/47/2013 zistil, že navrhovateľ sa domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy proti totožnému odporcovi za nesprávny úradný postup z titulu nedodržania zákonnej lehoty a to nevydaním rozhodnutia zákonom stanovenej lehote a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, v ktorom sa domáhal zaplataenia majetkovej škody v sume XXX,XX eur, ktorá predstavuje náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá nemôže byť už viac priznaná a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom. Návrh bol Okresným súdom Nitra rozsudkom č. k. 10C/47/2013-44 zamietnutý rozsudkom č. k. 10C 47/2013-44 zo dňa 03.07.2013.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí síce správne konštatoval vyššie uvedené skutočnosti, avšak nevysporial sa s relevantnou otázkou, či má podľa § 103 OSP splnené podmienky konania, pretože na tieto musí prihliadať ex offa počas celého konania.

Z obsahu spisu je teda zrejmé, že navrhovateľ podal návrh na začatie konania aj v obdobnej veci na Okresnom súde Nitra sp. zn. 10C/47/2013 (č.l. 65 až 72 spisu), ktoré má rovnakých účastníkov ako v predmetnom konaní vedenom pod sp. zn. 9C/15/2013: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. - navrhovateľ a Slovenská republika - zast. Ministerstvom spravodlivosti SR - odporca, rovnaký predmet konania - navrhovateľ sa domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a najmä navrhovateľ svoje právo odvodzuje z rovnakých skutkových okolností a to z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Levice 9Er/319/2010 (EX4432/2010). Bude preto úlohou súdu prvého stupňa, aby skúmal, či sú dané odstrániteľné, resp. neodstrániteľné podmienky konania, na ktoré je súd povinný prihliadať počas celého konania, a ktoré majú za následok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť podľa § 104 ods. 1, prípadne vec postúpiť inému orgánu.

S poukazom na vyššie uvedené podstatné dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa opätovne rozhodne v naznačenom smere
svoje rozhodnutie aj relevantne odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP.

a zároveň

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.